

**Plán péče
o
přírodní památku
Vojenské cvičiště Bzenec**

**na období
2025–2034**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	3
1.6 Kategorie IUCN	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	4
1.8 Cíl ochrany	5
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	6
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	6
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	8
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	13
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	14
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	14
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	14
2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	14
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	15
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	16
3. Plán zásahů a opatření	17
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	17
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	17
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	19
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	19
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	19
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	19
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	19
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	20
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	20
4. Závěrečné údaje	21
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	21
4.2 Použité podklady a zdroje informací	21
4.3 Seznam používaných zkratk	23
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	23
5. Přílohy	24

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1,713
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Vojenské cvičiště Bzenec
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	OÚ Hodonín
číslo předpisu:	5/1994
datum platnosti předpisu:	24. 10. 1994
datum účinnosti předpisu:	11. 11. 1994

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Jihomoravský kraj
okres:	Hodonín
obec s rozšířenou působností:	Kyjov
obec s pověřeným obecním úřadem:	Bzenec
obec:	Bzenec
katastrální území:	Bzenec

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území

Katastrální území: Bzenec, 617270

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
5369/1		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	261095	261095
5369/2		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	93 503	93 503
5369/3		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	3 263	3 263
5369/4		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	7 470	7 470
5369/5		ostatní plocha	ostatní komunikace	2724	2724
Celkem					368 055

Ochranné pásmo:**Katastrální území:** Bzenec, 617270

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP ZCHÚ (m ²)*
5361/1		lesní pozemek		621 465	51 909
5363		ostatní plocha	ostatní komunikace	2 044	268
5365/1		lesní pozemek		546 822	25 806
5365/10		lesní pozemek		1 311	114
5365/11		ostatní plocha	ostatní komunikace	2 416	193
5370		zastavěná plocha a nádvoří		107	107
5371/1		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	5 594	5 594
5371/3		zastavěná plocha a nádvoří		143	143
Celkem					84 134

Výměry parcel v MZCHÚ a OP byly získány z ISOP 2.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	–	7,7829		
vodní plochy	–	–	zamokřená plocha	–
			rybník nebo nádrž	–
			vodní tok	
trvalé travní porosty	–	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–		
ostatní plochy	36,8055	0,6055		
zastavěné plochy a nádvoří	–	0,025	neplodná půda	–
			ostatní způsoby využití	36,8055
plocha celkem	36,8055	8,4134		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	-
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): překryv s jiným typem ochrany:	- Ochranné pásmo vodních zdrojů – Bzenec komplex jímací území
mezinárodní statut ochrany:	-
<u>Natura 2000</u> ptačí oblast:	Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví (CZ0621025)
evropsky významná lokalita:	

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Jedna z posledních lokalit váťých písků s unikátními stepními společenstvy rostlin a zejména hmyzu s výskytem zvláště chráněných druhů. Kriticky ohrožené druhy živočichů jsou zastoupeny kudlankou nábožnou (*Mantis religiosa*), pakudlankou jižní (*Mantispa styriaca**), ploskorohy (*Libelloides** spp.) a ještěrkou zelenou (*Lacerta viridis*), k druhům silně ohroženým patří martináč hrušňový (*Saturnia pyri**), střevlíci (*Carabus** spp.), zdobenci (*Gnorimus** spp.) a stužkonoska vrbová (*Catocala electa**). Kromě uvedených zde žije řada ohrožených druhů hmyzu a ptáků.

*druhy uvedené * nemají v NDOP žádný záznam a jejich recentní výskyt je zde sporný.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T5.2 Otevřené trávníky váťých písků s paličkavcem šedavým (<i>Corynephorus canescentis</i>)	95	Porosty svazu <i>Corynephorion canescentis</i> v různých stadiích sukcese od otevřených písků po zapojené porosty pískomilných druhů – mateřídouška úzkolistá (<i>Thymus serpyllum</i>), lnice kručinkolistá (<i>Linaria genistifolia</i>), kolenec Morisonův (<i>Spergula morisonii</i>), rozrazil Dillenův (<i>Veronica dillenii</i>), pavínek horský (<i>Jasione montana</i>), nebo pelyněk ladní (<i>Artemisia campestris</i>), lišejníky rodu dutohlávka (<i>Cladonia</i>), puklérka ostnatá (<i>Cetraria aculeata</i>). Bohatou populaci zde má smil písečný (<i>Helichrysum arenarium</i>). Z živočichů je zastoupena řada suchomilných a psamofilních druhů hmyzu, např. štítonoš <i>Cassida seladonia</i> , mandelinka <i>Chrysolina carnifex</i> , rýhonosec <i>Coniocleonus turbatus</i> nebo chroust mlynařík (<i>Polyphylla fullo</i>), vřetenuška čtverotečná (<i>Zygaena punctum</i>) nebo okáč ovsový (<i>Minois dryas</i>). Ze saproxylických druhů je typický krasec měďák (<i>Chalcophora mariana</i>) nebo květomil <i>Hymenophorus doublieri</i> . Na staré solitérní borovice je vázán tesařík <i>Nothorhina muricata</i> .	a

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
skřivan lesní (<i>Lullula arborea</i>)	EN	prokázané hnízdění, 11–14 párů (Čamlík 2016)	b
lelek lesní (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	EN	pravděpodobné hnízdění, 2 páry (Čamlík 2016)	b
ještěrka zelená (<i>Lacerta viridis</i>)	EN	roztroušeně po celém území	a

**stupeň ohrožení dle červeného seznamu ČR, obratlovci: EN – ohrožený; podle Chobot & Němec (2017)

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T5.2 Otevřené trávníky váťých písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)	Zachování ekosystému o dostatečné rozloze a kvalitě, v mozaice různých sukcesních stádií vegetace (včetně iniciálních), s výskytem významných druhů rostlin a živočichů a absencí nežádoucích druhů.	- rozloha ekosystému (min. 35 ha) - přítomnost druhů rostlin: smil písečný (<i>Helichrysum areanarium</i>), kostřava písečná Dominova (<i>Festuca psammophila</i> subsp. <i>dominii</i>), lnice kručinkolistá (<i>Linaria genistifolia</i>), mateřídouška úzkolistá (<i>Thymus serpyllum</i>) - přítomnost druhů živočichů: tesařík <i>Nothorhina muricata</i>, štitonoš <i>Cassida seladonia</i>, chroust mlynařík (<i>Polyphylla fullo</i>), vřetenuška čtyřtečná (<i>Zygaena punctum</i>). - absence nežádoucích druhů

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Živočichové		
skřivan lesní (<i>Lullula arborea</i>)	Zachování hnízdiště	• obsazené teritorium min. 10 párů
lelek lesní (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	Zachování hnízdiště	• obsazené teritorium min. 1 páru
ještěrka zelená (<i>Lacerta viridis</i>)	Zachování životaschopné populace.	• přítomnost druhu

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Základní charakteristika území

Jedna z mála jihomoravských otevřených písčin s pískomilnými rostlinami a bohatým výskytem vzácných pískomilných druhů hmyzu a ostatních bezobratlých, které se nacházejí mezi bory při silnici Bzenec – Strážnice, 2 km jihovýchodně od Bzence.

Geologie a geomorfologie

Území je budováno kvarterními eolickými sedimenty, které byly vyváté z teras řeky Moravy. Charakteristické jsou písčné přesypy, tvořené téměř čistými křemennými zrny s nepatrnou příměsí jiných materiálů. Na těchto nevápnitých vátých píscích se vytvořila zrnitostně velmi lehká kambizem arenická (MACKOVČIN et al. 2007).

Geomorfologické zařazení území (DEMEK & MACKOVČIN 2014):

Soustava: Vídeňská pánev, Podstousta: Jihomoravská pánev, Celek: Dolnomoravský úval, Podcelek: Dyjsko-moravská pahorkatina, Okrsek: Ratiškovická pahorkatina. Lokalita se nachází v její východní části v Ratiškovické pahorkatině v oblasti přesypů stabilizovaných borovými porosty.

Nadmořská výška chráněného území je 190–198 m.

Hydrologie

Ve vzdálenosti ca 0,5 km od chráněného území protéká řeka Morava. Vlastní území je velmi suché, s vysokou propustností.

Botanická charakteristika

Regionálně fytogeografické zařazení území (SKALICKÝ 1988):

Oblast: Thermophyticum, Kod: T

Obvod: Pannonicum, Kod: Panon_T

Okres: Dolnomoravský úval, Kod: 18b.

Potenciální přirozená vegetace (Neuhäuslová et al. 1998):

Kostřavová borová doubrava (*Festuco ovinae-Quercetum roboris*)

Území je porostlé vegetací otevřených travních porostů s paličkovcem šedavým (*Corynephorus canescens*) a kostřavou ovčí (*Festuca ovina*), řazených do svazu *Corynephorion canescentis*. V rámci soustavy Natura 2000 se jedná o evropsky významné stanoviště: 2330 Otevřené trávníky kontinentálních dun s paličkovcem (*Corynephorus*) a psinečkem (*Agrostis*), zastoupené biotopem T5.2 Otevřené trávníky písčin s paličkovcem šedavým (*Corynephorus canescens*) (CHYTRÝ et al. 2010).

Řídká vegetace umožňuje bohatý výskyt suchomilných mechorostů a lišejníků z rodu dutohlávka (*Cladonia*). Dalšími typickými pískomilnými rostlinami zde jsou např. ostřice drobná (*Carex supina*), kolenec Morisonův (*Spergula morisonii*), rozrazil Dillenův (*Veronica dillenii*), mateřídouška úzkolistá (*Thymus serpyllum*), pavínek horský (*Jasione montana*) nebo pelyněk ladní (*Artemisia campestris*). Vyskytuje se zde i chráněný smil písečný (*Helichrysum*

arenarium). K vzácnostem patří užanka uherská (*Cynoglossum montanum*), křivatec nizoučský (*Gagea pusilla*), kostřava písečná Dominova (*Festuca psammophila* subsp. *dominii*) a kavyl písečný (*Stipa borystenica*).

Z typických druhů narušených písečných stanovišť stojí za zmínku také merlík hroznový (*Chenopodium botrys*), slanobýl draselný (*Salsola kali*), jitrocel písečný (*Plantago arenaria*), bělolist rolní (*Filago arvensis*) (JONGEPIER 1996), bělolist nejmenší (*F. minima*) nebo rmen rusínský (*Anthemis ruthenica*) (JONGEPIER 1996, DOSTALÍK 2012).

Při inventarizačním průzkumu (DOSTALÍK 2012) zde bylo zjištěno 188 taxonů cévnatých rostlin, z nichž 20 bylo zařazeno do červeného seznamu (GRULICH 2012) a dva jsou jako zvláště chráněné druhy uvedeny ve vyhlášce 395/92 Sb. (viz tab. 2.1.1).

Na některých místech dochází k šíření třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*), celoplošně pak naletují semenáčky borovice lesní (*Pinus sylvestris*). V posledních letech v území přibývá invazních druhů. Kromě trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*) je to z dřevin střemcha pozdní (*Prunus serotina*), v jednom místě se vyskytuje také dříšťál (*Berberis* sp.). Z bylin je to především zlatobýl obrovský (*Solidago gigantea*) a turanka kanadská (*Conyza canadensis*). V poslední době se objevují i další druhy, jako střemcha lícidlo americké (*Phytolaca americana*).

V roce 2022 byla zahájena experimentální pastva 6 kladrubských běloušů, která se ukázala jako velmi vhodným zásahem na eliminaci třtiny a obnovení otevřených ploch vátých písků. Změny vegetace jsou sledovány pracovní skupinou ekologie obnovy pod vedením RNDr. Kláry Řehouňkové, Ph.D. (viz Příloha Z1).

Mykologická charakteristika

Doposud zde podrobný mykologický inventarizační průzkum nebyl proveden, přestože by si ho tento specifický biotop zasloužil. K dispozici v databázi NDOP jsou tak pouze ojedinělé údaje, např. o ohrožené pýchavce loupavé (*Lycoperdon marginatum*) (Roman Maňák 2012, Dan Dvořák 2014).

Přes extrémní podmínky (sucho, horko) je složení hub (makromycetů) poměrně bohaté (Jan W. Jongepier ústní sdělení). Lze v něm rozlišit dvě velké skupiny – saprotrófní druhy, vyskytující se ve vegetaci rostlin a mechů na volném písku nebo mezi jehličím borovic a mykorrhizní druhy vázané na borovice. Jednotlivě se zde objevují i dřevokazné houby na pařezích a větvích borovic.

Z první skupiny jsou hojně zastoupené prášivky (*Bovista*), dále většinou drobné lupenité houby. Mykorrhizu s borovicemi zde tvoří především zástupci rodu muchomůrka (*Amanita*), čirůvka (*Tricholoma*), ryzec (*Lactarius*) či klouzek (*Suillus*). Z břichatkovitých hub jsou na borovice vázané pestřece (*Scleroderma*) nebo hvězdák vlhkoměrný (*Astraeus hygrometricus*).

Zoologická charakteristika

Lokalita je velmi významná z hlediska entomologického. Nacházejí se zde podobná společenstva jako v NPP Váté písky.

Z brouků zde žijí saproxylické druhy jako jsou kozlíček dazule (*Acanthocinus aedilis*), krasec měďák (*Chalcophora mariana*), květomil (*Hymenophorus doublieri*), krasec *Phaneops formanekei* nebo tesařík *Nothorhina muricata* žijící na starých solitérních borovicích. Z psamofilních druhů je velmi významný výskyt štítonoše *Cassida seladonia*, který je vázán na smil písečný. Tento štítínoš je v ČR znám pouze odsud a z blízké NPP Váté písky. Z dalších fytofágních druhů zde žijí kriticky ohrožené mandelinky *Chrysolina carnifex*, *Chrysolina gypsophilae* a *Galeruca interrupta circumdata*. Dále zde žije např. vzácný chroust mlynářik (*Polyphylla fullo*), na jižní Moravě běžný zlatohlávek chlupatý (*Tropinota hirta*) a také řada druhů psamofilních střevlíkovitých, jako jsou *Harpalus flavescens*, *Harpalus hirtipes*,

Harpalus melancholicus, *Cymindis macularis* nebo *Miscodera arctica*, pro kterou je Bzenecko jediným místem výskytu na Moravě.

Ze zajímavých blanokřídlých vázaných na písčité stanoviště tu žije mravenec (*Messor muticus*), žahalka žlutá (*Scolia hirta*) nebo vzácnější žahalka čtyřskvrnná (*Scolia sexmaculata*) a celá řada samotářských včel. Z kriticky ohrožených blanokřídlých se vyskytují ploskočelka *Halictus semitectus*, dvojzubčík trojzubý (*Diodontus insidiosus*), hedvábnice nosatá (*Colletes nasutus*), úkolník žíhaný (*Prionyx kirbii*) nebo kodulka stříbřitá (*Dasylabris maura*). Z orthopteroidního hmyzu je významný výskyt kriticky ohrožené saranče písečné (*Dociotaurus brevicollis*), z dalších zde žijí např. saranče vlašská (*Calliptamus italicus*), saranče zelenokřídla (*Oedalus decorus*) nebo saranče blankytná (*Sphingonotus caerulans*). V roce 2010 zde byla nalezena saranče uherská (*Acrida ungarica*), která zde byla pravděpodobně introdukována. Populace se však již zdá být stabilní a plně etablovaná.

Běžně je zde k zastížení kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*). Velmi vzácná pakudlanka jižní (*Mantispa styriaca*) nebyla v posledních letech potvrzena, avšak podmínky zde nachází stále dobré a nejspíše jen uniká pozornosti.

Při inventarizačním průzkumu (UŘIČÁŘ 2012) zde bylo zjištěno 326 druhů motýlů, z toho 26 denních. Tři druhy jsou chráněné dle vyhlášky 395/1992 (viz tabulka). Z velmi vzácných nebo regionálně významných druhů zde žijí noční motýli vakonoš materiďouškový (*Ptilocephala plumifera*), zavíječ *Synaphe antenalis*, kropenatec pelyňkový (*Narraga fasciolaria*), přástevník špenátový (*Arctia villica*), z motýlů aktivních ve dne pak zejména nesytky bělavá (*Chamaesphecia leucopsiformis*), stepníček běloskvřinný (*Brachodes appendiculata*), vřetenuška čtverotečná (*Zygaena punctum*), okáč medyňkový (*Hipparchia fagi*), okáč voňavkový (*Brintesia circe*). Na místech s motýlokvětnými rostlinami se zde vzácně vyskytuje modrásek jetelový (*Polyommatus bellargus*). Na místech s krátkostébelnou vegetací se nachází malá populace ohniváčka modrolesklého (*Lycaena alciphron*).

Najdeme zde vzácné pavouky jako pakřížáka Walckenaerova (*Uloborus walckenaerius*), teplomila písečného (*Titanoeca psammophila*) nebo skálovku českou (*Haplodrassus bohemicus*). Žije zde i slíďák pískomilný (*Alopecosa psammophila*), kriticky ohrožený druh, který byl popsán J. Bucharem v roce 2001 od Bzence.

Poměrně hojným druhem je ještěrka zelená (*Lacerta viridis*). Při ornitologickém inventarizačním průzkumu (ČAMLÍK 2016) zde bylo zjištěno 57 druhů ptáků, přičemž u 40 z nich bylo zaznamenáno chování související s hnízděním. Na lokalitu zaletuje řada dalších druhů za potravou nebo zde byly zznamenány na tahu či přeletu. K nejvýznamnějším z nich lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*), skřivan lesní (*Lullula arborea*) či dudek chocholatý (*Upupa epops*).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Cévnaté rostliny			
divizna švábovitá <i>Verbascum blattaria</i>		EN	vzácně
jitrocel písečný <i>Plantago arenaria</i>		EN	roztroušeně
kolenec pětimužný <i>Spergula pentandra</i>	Kriticky ohrožený	CR	vzácně (Hájek 2008)
košťava písečná Dominova <i>Festuca psammophila</i> subsp. <i>dominii</i>		EN	vzácně

radýk prutnatý <i>Chondrilla juncea</i>		VU	roztroušeně
smil písečný <i>Helichrysum arenarium</i>	Silně ohrožený	EN	bohatá populace po celém území
užanka uherská <i>Cynoglossum montanum</i>		EN	vzácně
Lišejníky			
dutohlávka <i>Cladonia cervicornis</i>		VU	vzácně v roce 2004 (Koubková 2007)
Houby			
pýchavka loupavá <i>Lycoperdon marginatum</i>		EN	vzácně v centrální části (2012 Maňák, 2014 Dvořák)
BEZOBRATLÍ			
Pavouci			
pakřižák Walckenaerův <i>Uloborus walckenaerius</i>		CR	
Ortopteroidní hmyz			
kudlanka nábožná <i>Mantis religiosa</i>	Kriticky ohrožený	VU	hojně
saranče písečná <i>Doclostaurus brevicollis</i>		CR	roztroušeně
saranče vlašská <i>Calliptamus italicus</i>		NT	hojně
saranče zelenokřídla <i>Oedaleus decorus</i>		RE	roztroušeně
Ploštice			
klopuška paličkovcová <i>Amblystylus albidus</i>		VU	
klopuška tlustorohá <i>Oncotylus setulosus</i>		EN	
vroubenka ladní <i>Spathocera dalmanii</i>		EN	
Blanokřídli			
<i>Formica rufibarbis</i>	Ohrožený		
<i>Formica cunicularia</i>	Ohrožený		
<i>Halictus semitectus</i>		CR	
<i>Lasioglossum tarsatum</i>		CR	
cejpík bojovný <i>Oxybelus mucronatus</i>		VU	
cejpík leskloboký <i>Oxybelus mandibularis</i>		VU	
čmelák hájový <i>Bombus lucorum</i>	Ohrožený		
čmelák lesní <i>Bombus sylvarum</i>	Ohrožený		
čmelák mechový <i>Bombus muscorum</i>	Ohrožený	CR	
čmelák proměnlivý <i>Bombus humilis</i>	Ohrožený		

čmelák pruhovaný <i>Bombus subterraneus</i>	Ohrožený	EN	
čmelák rolní <i>Bombus pascuorum</i>	Ohrožený		
čmelák skalní <i>Bombus lapidarius</i>	Ohrožený		
čmelák úhorový <i>Bombus ruderarius</i>	Ohrožený		
čmelák zahradní <i>Bombus hortorum</i>	Ohrožený		
čmelák zemní <i>Bombus terrestris</i>	Ohrožený		
dlouhorečka obecná <i>Bembix rostrata</i>		EN	
dvojbřábek trojzubý <i>Diodontus insidiosus</i>		CR	
hbitík lesklý <i>Tachysphex nitidus</i>		EN	
hedvábnice nosatá <i>Colletes nasutus</i>		CR	
hrabalka šestiskvrnná <i>Aporinellus sexmaculatus</i>		EN	
hrnčířka písčinná <i>Pterocheilus phaleratus</i>		EN	
jízlivka jižní <i>Eumenes coarctatus lunulatus</i>		VU	
kozulka černá <i>Dasylabris regalis</i>		EN	
kozulka stříbřitá <i>Dasylabris maura</i>		CR	
kutílka polní <i>Ammophila campestris</i>		VU	
mravenec lesní <i>Formica rufa</i>	Ohrožený		
mravenec otročící <i>Formica fusca</i>	Ohrožený		
nicotěnka nejmenší <i>Nomioides minutissimus</i>		VU	
pačmelák cizopasný <i>Bombus rupestris</i>	Silně ohrožený		
pačmelák panenský <i>Bombus vestalis</i>	Ohrožený		
pískolib panonský <i>Bembecinus hungaricus</i>		VU	
pískorypka písečná <i>Andrena combaella</i>		VU	
ploskočelka krátkorohá <i>Lasioglossum brevicorne</i>		VU	
ploskočelka šestiskvrnná <i>Lasioglossum sexnotatum</i>		EN	
ruděnka lesklá <i>Sphecodes pellucidus</i>		VU	

smutilka běloskvrnná <i>Thyreus orbatus</i>		EN	
trněnka černá <i>Ludita villosa</i>		CR	
trněnka tmavá <i>Tiphia unicolor</i>		EN	
trněnka žlutavá <i>Icronatha olcese</i>		VU	
úkolník žíhaný <i>Prionyx kirbii</i>		CR	
vosák písečný <i>Palarus variegatus</i>		VU	
žahalka šestiskvrnná <i>Scolia sexmaculata</i>		VU	
žazík černý <i>Miscophus spurius</i>		VU	
zebrík moravský <i>Harpactus moravicus</i>		VU	
Motýli			
kropenatce pelyňkový <i>Narraga fasciolaria</i>		VU	
lišaj pryšcový <i>Hyles euphorbiae</i>	Ohrožený	EN	vzácně ve střední části
lišejníkovec běločelný <i>Eilema pygmaeola</i>		VU	vzácně
okáč medýňkový <i>Hipparchia fagi</i>		VU	roztroušeně
okáč ovsový <i>Minois dryas</i>		VU	roztroušeně
otakárek fenyklový <i>Papilio machaon</i>	Ohrožený		roztroušeně v severní části
soumračník čárkovaný <i>Hesperia comma</i>		VU	vzácně
vřetenuška čtverotečná <i>Zygaena punctum</i>		EN	hojně na suchých místech s máčkou ladní (<i>Eryngium campestre</i>)
vřetenuška pozdní <i>Zygaena laeta</i>		EN	vzácně
žluťásek jižní <i>Colias alfacariensis</i>		VU	roztroušeně
Brouci			
<i>Nothorhina muricata</i>		CR	roztroušeně na starých solitérních borovicích
<i>Cylindera arenaria viennensis</i>	Ohrožený		vzácně
<i>Miscodera arctica</i>		VU	vzácně
<i>Chrysolina carnifex</i>		CR	ojediněle
<i>Harpalus hirtipes</i>		VU	ojediněle
<i>Harpalus melancholicus</i>		VU	vzácně
chroust mlynářík <i>Polyphylla fullo</i>	Ohrožený	VU	vzácně
krasce mēďák <i>Chalcophora mariana</i>	Ohrožený	VU	roztroušeně

zlatohlávek huňatý <i>Tropinota hirta</i>	Silně ohrožený	VU	hojně
majka <i>Meloe scabriusculus</i>	Ohrožený	VU	vzácně
nosorožík kapucínek <i>Oryctes nasicornis</i>	Ohrožený	NT	vzácně
stehenáč <i>Nacerdes carniolica</i>		NT	hojný, larvy v mrtvém dřevě, imaga v noci na květech
květomil <i>Hymenophorus doublieri</i>		CR	roztroušeně v mrtvém dřevě
krasec <i>Phaenops formaneki formaneki</i>		VU	ojediněle na odumírajících borovicích
střevlíček <i>Cymindis macularis</i>		NT	vzácně
chroustek <i>Amphimallon assimile</i>		NT	vzácně
střevlíček <i>Harpalus servus</i>		NT	ojediněle
střevlíček <i>Harpalus picipennis</i>		NT	ojediněle
střevlíček <i>Harpalus flavescens</i>		NT	roztroušeně
rýhonosec <i>Coniocleonus turbatus</i>		EN	roztroušeně, larvy na kořenech borovice lesní, dospělci na šťovíku menším (<i>Rumex acetosella</i>)
krase borový <i>Phaenops cyanea</i>		NT	hojně
štítonoš <i>Cassida seladonia</i>		CR	roztroušeně v místech výskytu smílu písečného
blanočlenec červenonohý <i>Hymenalia rufipes</i>		NT	hojně
<i>Eucinetus haemorrhoidalis</i>		NT	ojediněle
váleček <i>Cylindromorphus filum</i>		VU	roztroušeně
váleček <i>Cylindromorphus bifrons</i>		EN	vzácně
chroustek <i>Maladera holosericea</i>		NT	ojediněle
polník třezalkový <i>Agrilus hyperici</i>		NT	hojně na třezalkách (<i>Hypericum</i> sp. div.)
OBRATLOVCI			
Obojživelníci			
ropucha zelená <i>Bufo viridis</i>	Silně ohrožený	EN	vzácně
Plazi			
ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	Silně ohrožený	VU	roztroušeně po celém území
ještěrka zelená <i>Lacerta viridis</i>	Kriticky ohrožený	EN	roztroušeně po celém území
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)/ slepýš východní (<i>A. colchicus</i>)	Silně ohrožený	NT	roztroušeně po celém území

Ptáci			
bělořit šedý <i>Oenanthe oenanthe</i>	Silně ohrožený	EN	hnízdění před r. 2012 (Čamlík 2016), v současnosti vymizelý
bramborníček černohlavý <i>Saxicola rubicola</i>	Ohrožený	VU	možné hnízdění (Čamlík 2016)
dudek chocholatý <i>Upupa epops</i>	Silně ohrožený	EN	pravděpodobné hnízdění (Čamlík 2016)
krutihlav obecný <i>Jynx torquilla</i>	Silně ohrožený	VU	pravděpodobné hnízdění (Čamlík 2016)
lelek lesní <i>Caprimulgus europaeus</i>	Silně ohrožený	EN	prokázané hnízdění (Čamlík 2016)
skřivan lesní <i>Lullula arborea</i>	Silně ohrožený	EN	prokázané hnízdění (Čamlík 2016)
sova pálená <i>Tyto alba</i>	Silně ohrožený	CR	1 jedinec u střelnice v S části, (Ondřej Ryška 2020, NDOP)
strakapoud malý <i>Dryobates minor</i>		VU	1 jedinec v centrální části, (Martin Podzimek 2023, NDOP)
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	Silně ohrožený	CR	1 jedinec u střelnice v S části, (Martin Hrouzek 2020, NDOP)
ťuhýk obecný <i>Lanius collurio</i>	Ohrožený	NT	prokázané hnízdění (Čamlík 2016)
včelojed lesní <i>Pernis apivorus</i>	Silně ohrožený	EN	pravděpodobné hnízdění mimo PP, součást potravního okrsku (Čamlík 2016)
žluva hajní <i>Oriolus oriolus</i>	Silně ohrožený		prokázané hnízdění (Čamlík 2016)
Letouni			
netopýr rezavý <i>Nyctalus noctula</i>	Silně ohrožený		

* dle červených seznamů ČR: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT či LR-nt – téměř ohrožený, LC-att – taxon vyžadující pozornost, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený, NA – nevhodný pro hodnocení, NE – nevyhodnocený, EX – vyhynulý, RE – regionálně vyhynulý; podle Grulich & Chobot (2017), Kučera et al. (2012), Liška & Palice (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Farkač et al. (2005; jen pro skupiny neuvedené v novější edici), Chobot & Němec (2017).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Nejvýznamnějším abiotickým faktorem, který působí na lokalitě, je sucho a vysoké teploty. Vegetace je však těmto faktorům přizpůsobená, takže se negativně neprojevují.

b) biotické disturbanční činitele

Mezi nejvýznamnější biotické činitele patří invazní a expanzivní druhy rostlin, zejména zlatobýl obrovský (*Solidago gigantea*), turanka kanadská (*Conyza canadensis*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*) a třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*). V poslední době se objevují i další druhy, jako střemcha pozdní (*Prunus serotina*) nebo líčidlo americké (*Phytolaca americana*).

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Území bylo vyhlášeno v roce 1994, v roce 1995 bylo nařízením 4/95 vyhlášeno ochranné pásmo vzdálenosti 50 m od hranice přírodní památky. V roce 2005 se stalo součástí ptačí oblasti Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví.

b) myslivost

Území patří do honitby Bzenec CZ6210110006, žádná myslivecká zařízení v něm ale nejsou.

c) rekreace a sport

Území je celoročně navštěvováno za účelem procházek a venčení psů, což má negativní vliv rušením hnízdících ptáků a eutrofizací. V zahraničí je zdokumentováno vymizení celých populací lelků a skřivanů (G. Čamlík, ústní sdělení) Na podzim zde bývá velké množství sběračů hub.

d) jiné způsoby využívání

Od 19. století sloužila lokalita jako vojenské cvičiště, a to až do roku 1989, kdy byla zrušena bzenecká kasárna a přestalo být využíváno i toto cvičiště.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Nařízení Vlády České socialistické republiky č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod.

Nařízení vlády č. 21/2005 Sb. ze dne 15. prosince 2004, kterým se vymezuje Ptačí oblast Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví.

Ochranné pásmo: LHP – Jihomoravský kraj, 2017–2026.

Územní plán Bzence, který nabyl účinnosti 23. 12. 2001, v letech 2004–2012 byl doplněn 5 změnami. V současnosti se chystá územní plán nový.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	T5.2 otevřené trávníky vátých písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
rozloha ekosystému (min. 35 ha)	Začátkem tisíciletí proběhly v jižní části území velmi razantní zásahy, při kterých se podařilo obnovit bezlesí na několika hektarech, včetně stržení svrchní eutrofní vrstvy písku. Byla tak obnovena iniciální sukcesní stadia. Shrnutý eutrofní materiál byl ponecháván ve formě valů, které však zarostly třtinou křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>) a šířil se tam zlatobýl obrovský (<i>Solidago gigantea</i>), proto je třeba eutrofní písek odstranit. Poněvadž jeho odvoz z lokality by byl finančně příliš náročný, přistoupilo se v roce 2013 k zahrnování eutrofního písku do vyhrabaných děr a převrstvování oligotrofním pískem. Protože tyto plochy začaly zarůstat nežádoucími druhy rostlin, především třtinou křovištní, byla zde v roce 2022 zahájena experimentální pastva 6 kladrubských běloušů, která se ukázala jako velmi vhodným zásahem na eliminaci třtiny a obnovení otevřených ploch vátých písků. V roce 2024 se páslo na ca 13 ha. Stavbou cyklostezky v roce 2018 došlo ke snížení původní výměry tohoto biotopu o ca 0,3 ha. V současnosti výměra biotopu dosahuje stanovený indikátor, na několika hektarech však ve zhoršené kvalitě.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	
přítomnost druhů rostlin: smil písečný (<i>Helichrysum arenarium</i>), kostřava písečná Dominova (<i>Festuca psammophila</i> subsp. <i>dominii</i>), lnice kručinkolistá (<i>Linaria genistifolia</i>), mateřídouška úzkolistá (<i>Thymus serpyllum</i>)	Všechny druhy se na lokalitě vyskytují, smil písečný a mateřídouška úzkolistá hojně, kostřava písečná Dominova vzácně a lnice kručinkolistá roztroušeně.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	
přítomnost druhů živočichů: tesařík <i>Nothorhina muricata</i> , štítonoš <i>Cassida seladonia</i> , chroust mlynařík (<i>Polyphylla fullo</i>), vřetenuška čtyřtečná (<i>Zygaena punctum</i>).	Všechny druhy se na lokalitě vyskytují, tesařík <i>Nothorhina muricata</i> , štítonoš <i>Cassida seladonia</i> roztroušeně, chroust mlynařík (<i>Polyphylla fullo</i>) a vřetenuška čtyřtečná (<i>Zygaena punctum</i>) ojedinele.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	
absence nežádoucích druhů	V území se vyskytují jak expanzivní – třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>), tak invazní druhy – trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>), střemcha pozdní (<i>Prunus serotina</i>), dříšťál (<i>Berberis</i> sp.), zlatobýl obrovský (<i>Solidago gigantea</i>) a turanka kanadská (<i>Conyza canadensis</i>). V poslední době se objevují i další druhy, jako střemcha líčidlo americké (<i>Phytolaca americana</i>). Pastvou koní se snížila výměra zapojených porostů třtiny křovištní, ostatní druhy je ale třeba likvidovat ručně.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	zlepšující se	

B. druhy

druh:	skřivan lesní (<i>Lullula arborea</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
obsazené teritorium min. 10 párů	V posledních letech pravidelně hnízdí min. 10–15 párů.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

druh:	lelek lesní (<i>Caprimulgus europaeus</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
obsazené teritorium min. 1 páru	V posledních letech pravidelně hnízdí 1 pár.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

druh:	ještěrka zelená (<i>Lacerta viridis</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
přítomnost druhu	Ještěrka zelená se roztroušeně vyskytuje.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritou ochrany přírody je zajištění mozaiky různých sukcesních stádií vegetace otevřených písků, což je klíčové pro podporu teplomilných psamofilních společenstev rostlin a živočichů. Ke kolizi by tak nemělo docházet.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T5.2 Otevřené trávníky vátych písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)
Typ managementu	pastva
Vhodný interval	2× ročně 3 roky po sobě
Minimální interval	1× ročně 3 roky po sobě
Prac. nástroj / hosp. zvíře	kůň, osel
Kalendář pro management	IV–X
Upřesňující podmínky	Na pastvu vybírat plochy s dominancí třtiny křovištní, naopak nezapojené plochy s porosty lišejníků do pastviny, pokud možno neumísťovat. V daném roce pást max. 1/3 území, po 3 letech pastvy ponechat danou plochu několik let na regeneraci s výjimkou míst s vyšší pokryvností třtiny, tam lze s pastvou pokračovat.

Ekosystém	T5.2 Otevřené trávníky vátych písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)
Typ managementu	narušování drnu
Vhodný interval	1× za 5 let
Minimální interval	1× za 10 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	těžká technika
Kalendář pro management	X–II
Upřesňující podmínky	Mozaikovitě narušování v místech se zapojeným porostem především lišejníků bez výskytu invazních a expanzivních druhů rostlin, a to na těch plochách, které nejsou paseny. Ročně max. 1 ha.

Ekosystém	T5.2 Otevřené trávníky vátych písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)
Typ managementu	odstraňování svrchních eutrofních vrstev (soil removal)
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	
Prac. nástroj / hosp. zvíře	těžká technika (traktor) s příslušenstvím/nářadím
Kalendář pro management	X–II
Upřesňující podmínky	Použít pouze na eutrofních místech s výskytem nežádoucích druhů rostlin. Aby nebyly vysoké náklady na odvoz, lze eutrofní vrstvu zahrabat a převrstvit oligotrofním pískem z podloží.

Ekosystém	T5.2 Otevřené trávníky vátych písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)
Typ managementu	řízené maloplošné vypalování
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	
Prac. nástroj / hosp. zvíře	hole se zapálenou textilií nebo hořákem, hasící nářadí
Kalendář pro management	XII–II
Upřesňující podmínky	Použít pouze v případě, že zapojenou vegetaci není možné ihned vypást, a to za dodržení platné legislativy. Následně by ale vypálená plocha měla být pastvou udržována.

	Důležité je vypalovat během období holomrazů, kdy ještě nejsou bezobratlí živočišové aktivní.
--	---

Ekosystém	T5.2 Otevřené trávníky vátých písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)
Typ managementu	odstraňování invazních druhů bylin
Vhodný interval	2× ročně do vymizení
Minimální interval	1× ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	rýč, postřikovač
Kalendář pro management	V–X
Upřesňující podmínky	Zlatobýl obrovský a líčidlo americké je nejvhodnější odstranit vyrytím, v případě rozsáhlejších porostů lze ošetřit chemicky. Dodržovat platný Standard AOPK ČR – SPPK D02 007:2016

Ekosystém	T5.2 Otevřené trávníky vátých písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)
Typ managementu	odstraňování invazních druhů dřevin
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	-
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, motorová pila, ručně, injektáž, herbicid
Kalendář pro management	chemicky: VIII–IX
Upřesňující podmínky	Trnovník akát, střemcha pozdní aj. přednostně injektáž herbicidu s následným odstraněním suchých kmenů, na slabé průměry (a výmladky) pak loupání kůry s nátěrem či bodový nátěr řezné plochy. Biomasy z území odvézt. Zásahy by měly probíhat výhradně mimo hnízdní období ptáků, především pak lelka a skřivana lesního, tj. mimo období 1. 3. – 15. 8. Dodržovat platný Standard AOPK ČR – SPPK D02 007:2016

Ekosystém	T5.2 Otevřené trávníky vátých písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)
Typ managementu	odstraňování expanzivních druhů dřevin – semenáčků borovic
Vhodný interval	1× za 3 roky
Minimální interval	1× za 4 roky -
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ručně, křovinořez,
Kalendář pro management	celoročně
Upřesňující podmínky	Každoročně provést na 1/3 území. Biomasy z území odvézt. Ponechat několik mladších borovic pro zajištění nové generace, a to v počtu max. 5 jedinců/ha. Tyto jedince by bylo žádoucí označit, aby bylo i později jasné, že jsou určeny k zachování.

Ekosystém	T5.2 Otevřené trávníky vátých písků s paličkovcem šedavým (<i>Corynephorus canescens</i>)
Typ managementu	sečení s odklizením biomasy
Vhodný interval	1× ročně
Minimální interval	1× za 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	traktor
Kalendář pro management	VI–IX
Upřesňující podmínky	Seč provádět pouze v pásu podél cyklostezky v případě, že plochu nebude možné přepást.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Podpora semenáčků dubu přechodným oplocením tak, aby v území přibýli solitérní jedinci. Zředění počtu odrostlých jedinců v současných oplocenkách i volných skupinkách.

e) péče o populace a biotopy živočichů

U vybraných jednotlivých solitérních borovic prosvětlit kmeny odřezáním spodních větví. Toto opatření nedělat nikdy ve větším množství. Ořezané větve umístit na hromady na eutrofizovaná neperspektivní místa z hlediska obnovy píscomilné vegetace a ponechat je tam k zetlení pro podporu saproxylických druhů. Vybrat několik takových míst v území, kam budou větve umísťovány kontinuálně. Neodstraňovat z území padlé kmeny borovic, ani pahýly či pařezy.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) ekosystémy mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Snížit zakmenění a rozvolnit porosty v ochranném pásmu, prioritně v jižní a východní části, aby tak ptáci mohli hnízdit a zároveň měli lepší potravní nabídku. K území by se mohly i přiřazovat paseky a odkládat jejich zalesnění.

Vhodné by bylo propojení lokality bezlesým pásem s NPP Váté písky a s Bzeneckou střelnicí na západě.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území je geodeticky zaměřeno, označeno je pruhovým značením a tabulemi. V průběhu decennia bude třeba značení obnovit.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhledávací dokumentace

Není třeba

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

V případě vypalování zajistit potřebné souhlasy.

c) ostatní

Není třeba

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Vzhledem k tomu, že v území na zemi hnízdí několik významných druhů ptáků (včetně předmětů ochrany), je třeba omezit venčení psů volně pobíhajících na lokalitě a také upozornit na jejich možný negativní dopad při vstupu do rezervace.

V území je možná jízda na koni či motorkách, je třeba ale nastavit pravidla a dohodnout je s možnými uživateli.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Území je vhodné k exkurzím. V průběhu dalšího decennia bude třeba obnovit informační panel.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Zopakovat botanický inventarizační průzkum, provést bryologický, lichenologický a mykologický průzkum. V rámci zoologie provést průzkum ptáků, brouků, denních i nočních motýlů, blanokřídlých a rovnokřídlých. Průzkumy opakovat minimálně 1× za 10 let.

Pravidelně monitorovat vliv pastvy na vegetaci.

Sledovat obsazenost teritoria lelků a skřivanů min. 1× za 3 roky, 2 kontroly za sezonu.

Sledovat další zvolené indikátory.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
pastva kopytníků (3 roky 2×, 20 000/ha na 1 cyklus)	36 ha	6	4 320 000
narušování drnu (15 000 Kč/ha)	5 ha	2	150 000
odstraňování svrchních eutrofních vrstev (150 000 Kč/ha)	1 ha	1	150 000
řízené maloplošné vypalování (20 000 Kč/ha)	5 ha	1	100 000
odstraňování invazních druhů bylin (15 000 Kč/ha)	1 ha	6	90 000
odstraňování invazních a expanzivních druhů dřevin (5 000 Kč/ha)	36 ha	3	1 375 000
sečení traktorem s odklizením biomasy (10 000 Kč/ha)	1 ha	10	100 000
doplnění hraničního kůlu	50 ks	1	7 500
podpora dubů (1 000 Kč/ks)	50 ks	1	50 000
obnova pruhového značení	2 km	1	3 000
obnova tabulového značení	3 ks	1	6 000
obnova informačního panelu	1 ks	1	20 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			2 048 500

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR (2014): Nálezová databáze ochrany přírody. [On-line databáze; portal.nature.cz; navštíveno 20. 11. 2024.]

DEMEK J. & MACKOVČIN P. (2014): Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. Vydání 3., přepracované. – Mendelova univerzita v Brně, Brno.

DOSTALÍK S. (2012): Závěrečná zpráva k provedení botanickému průzkumu PP Vojenské cvičiště Bzenec. – Ms. [Závěreč. zpr.; depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Brno, pracoviště Hodonín.]

FAJMON K. (2021): Aktualizace mapovacího okrsku cz0543. Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – In: AOPK ČR [ed.], Nálezová databáze ochrany přírody. [On-line databáze: portal.nature.cz; navštíveno 20. 11. 2024.]

GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda 35: 1–178.

GRULICH V., ANTONÍN V. & DANIHELKA J. (2002): Národní přírodní památka Váté písky u Bzence. – Zprávy České botanické společnosti 22: 75–79.

HÁJEK J. (2008): Mapovací okrsek cz0543. Vrstva mapování biotopů ČR. – In: AOPK ČR [ed.], Nálezová databáze ochrany přírody. [On-line databáze: portal.nature.cz; navštíveno 20. 11. 2024.]

- HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda 36: 1–612.
- HOLEC J. & BERAN M. [eds] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky [Red list of fungi (macromycetes) of the Czech Republic]. – Příroda 24: 1–282.
- CHOBOT K. & NĚMEC M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda 34: 1–182.
- CHYTRÝ M. [ed.] (2007): Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace. Vegetation of the Czech Republic 1. Grassland and heathland vegetation. – Academia, Praha.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. & LUSTYK P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- JONGEPIER J. W. (1996): Botanický inventarizační průzkum Vojenské cvičiště Bzenec. – Ms. [Závěreč. zpr.; depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Brno, pracoviště Hodonín.]
- JONGEPIER J. W. & BEZDĚČKA P. [eds] (2002): Chráněná území okresu Hodonín. – Okresní úřad Hodonín.
- KOUBKOVÁ T. (2007) Nelesní vegetace písků na Hodonínsku a její změny po třech desetiletích. – Ms. [dipl. pr., depon. in: Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta MU Brno].
- LIŠKA J. & PALICE Z. (2010): Červený seznam lišejníků ČR. – Příroda 29: 3–66.
- MACKOVČIN P. & SEDLÁČEK M. [eds] (2007): Chráněná území ČR. IX., Brněnsko. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, Ekocentrum Brno a VÚKOZ Praha.
- NEUHÄUSLOVÁ Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky: Textová část. – Vydání 1., Academia, Praha, 341 s., Příloha Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky.
- QUITT E. (1975): Klimatické oblasti ČSR. 1:500 000. – Geografický ústav ČSAV.
- SKALICKÝ V. (1988): Regionálně fyto geografické členění. – In: HEJNÝ S. & SLAVÍK B. [eds] (1997): Květena České republiky 1, pp. 103–121, Academia, Praha.
- ŠIKULA T. (2021): Dálnice D55, stavba 5510 a 5511 Bzenec – Rohatec: Monitoring bioty v Bzenecké Doubravě v roce 2020. – Ms., [depon. in: HBH Projekt, spol. s r.o., Brno].
- UŘIČÁŘ J. (2012): Inventarizační průzkum motýlí fauny (Lepidoptera) PP Vojenské cvičiště Bzenec – Ms. [Závěreč. zpr.; depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Brno, pracoviště Hodonín.]
- VACULÍKOVÁ A. (2006): Psamofytní flóra a vegetace v Dolnomoravském úvalu: Historie, současný stav a management. – Ms. [Bakalář. pr.; depon. in: Katedra ekologie a životního prostředí UP, Olomouc.]
- VACULÍKOVÁ A. (2008): Vliv různých managementových zásahů na druhové složení psamofytní vegetace v Dolnomoravském úvalu. – Ms. [Dipl. pr.; depon. in: Katedra ekologie a životního prostředí UP, Olomouc.]
- Rezervační kniha PP Bzenecké cvičiště. – Ms. [depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Brno, pracoviště Hodonín.]

4.3 Seznam používaných zkratk

KN – katastr nemovitostí

MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území

OP – ochranné pásmo

OÚ – okresní úřad

PP – přírodní památka

ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Podklady zpracoval:

ZO ČSOP Bílé Karpaty

Na zpracování se podíleli: RNDr. Ivana Jongepierová, Mgr. Karel Fajmon, Gašpar Čamlík, RNDr. Ondřej Konvička, RNDr. Klára Řehounková, Ph.D., RNDr. Jan Uříčář.

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha Z1 – **Monitoring vlivu pastvy**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	11,57	Porosty svazu <i>Corynephorion canescentis</i> v různých stadiích sukcese od otevřených písků po zapojené porosty Začátkem nového tisíciletí zde proběhly velmi razantní zásahy, při kterých se podařilo obnovit bezlesí na několika hektarech, včetně stržení svrchní eutrofni vrstvy písku. V roce 2022 zde byla zahájena experimentální pastva 6 kladrubských běloušů. Cíl péče: Mozaika různých sukcesních stádií vegetace (včetně iniciálních), s výskytem významných druhů rostlin a živočichů a absencí nežádoucích druhů.	pastva kopytníků V daném roce pást max. 1/3 území, po 3 letech pastvy ponechat danou plochu několik let na regeneraci s výjimkou míst s vyšší pokryvností třtiny.	1	IV–X	2× ročně 3 roky po sobě
			narušování drnu Mozaikovitě narušování v místech se zapojeným porostem především lišejníků bez výskytu nežádoucích druhů rostlin, a to na plochách, které nejsou paseny. Ročně max. 0,5 ha	2	X–II	1× za 5 let
			odstraňování svrchních eutrofních vrstev (soil removal) Pouze na eutrofních místech s výskytem nežádoucích druhů rostlin, ca 0,1 ha.	2	X–II	jednorázově
			řízené maloplošné vypalování	2	XII–II	jednorázově
			odstraňování invazních druhů bylin	1	V–X	2× ročně
			odstraňování invazních a expanzivních druhů dřevin chemicky vytrhávání semenáčků borovic	1 1	VIII–IX, I–XII	jednorázově nebo dle potřeby 1× za 3 roky

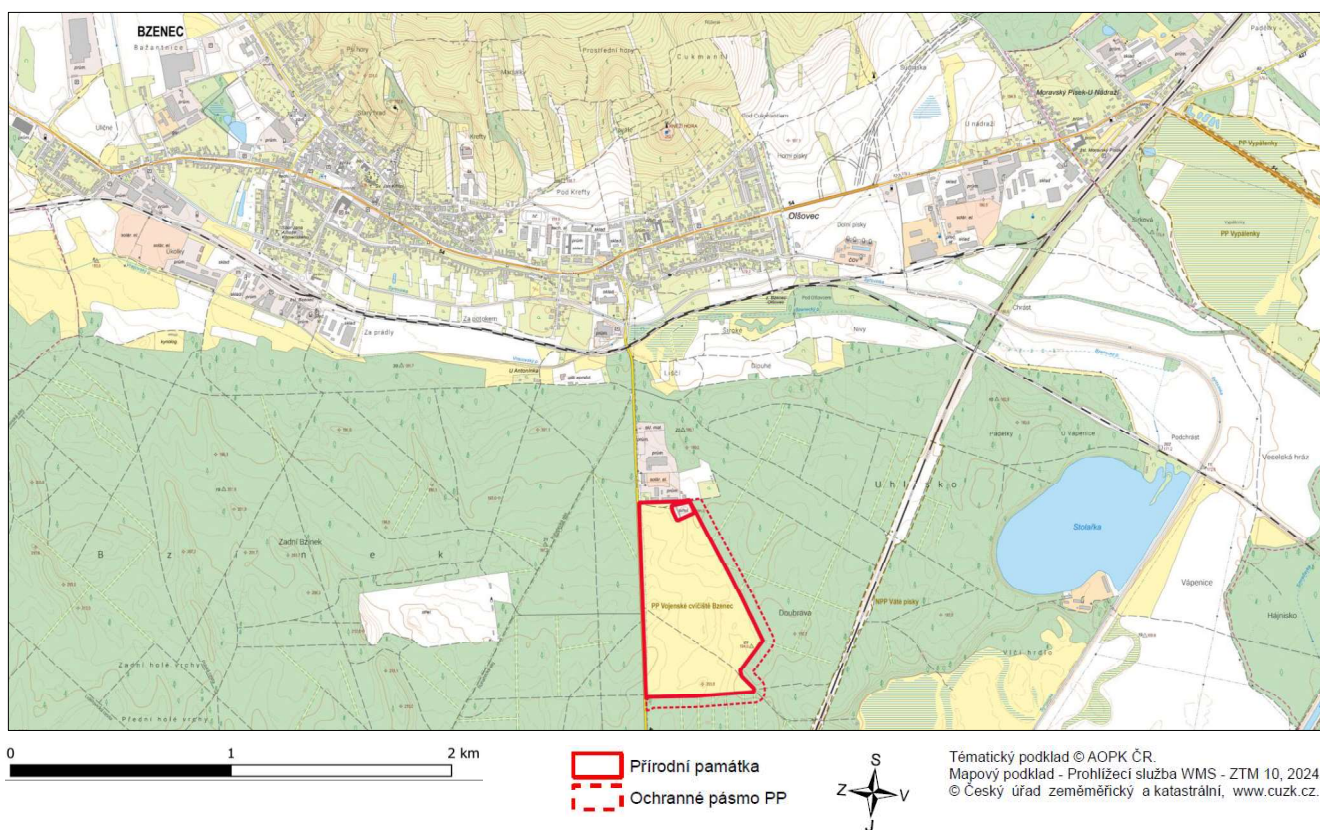
označení dílečků plochy	výměr a (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
2	25,17	Porosty svazu <i>Corynephorion canescentis</i> v různých stádiích sukcese se semenáčky borovic a několika invazními druhy bylin i dřevin. Dříve zde jen pomístně proběhlo odstranění eutrofních vrstev písku jejich navršením na valy. Cíl péče: Mozaika různých sukcesních stádií vegetace (včetně iniciálních), s výskytem významných druhů rostlin a živočichů a absencí nežádoucích druhů.	oplocení semenáčků dubu	2	I–XII	jednorázově
			proředění vzrostlých jedinců	2	X–II	jednorázově
			sečení traktorem s odklizením biomasy Pouze v pásu podél cyklostezky v případě, že plochu nebude možné přepást.	3	VI–IX	1× ročně
			pastva kopytníků V daném roce pást max. 1/3 území, po 3 letech pastvy ponechat danou plochu několik let na regeneraci s výjimkou míst s vyšší pokryvností třtiny	1	IV–X	2× ročně 3 roky po sobě
			narušování drnu Mozaikovitě narušování v místech se zapojeným porostem především lišejníků bez výskytu nežádoucích druhů rostlin, a to na plochách, které nejsou paseny. Ročně max. 1 ha	2	X–II	1× za 5 let
			odstraňování svrchních eutrofních vrstev (soil removal) Pouze na eutrofních místech s výskytem nežádoucích druhů rostlin	2	X–II	jednorázově
			řízené maloplošné vypalování	3	XII–II	jednorázově

označení dílečky plochy	výměr a (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
			odstraňování invazních druhů bylin	1	V–X	2× ročně
			odstraňování invazních a expanzivních druhů dřevin chemicky	1	VIII–IX,	jednorázově nebo dle potřeby 1× za 3 roky
			vytrhávání semenáčků borovic	1	I–XII	
			oplocení semenáčků dubu	2	I–XII	jednorázově
			proředění vzrostlých jedinců	2	X–II	jednorázově
			sečení traktorem s odklizením biomasy Pouze v pásu podél cyklostezky v případě, že plochu nebude možné přepást.	3	VI–IX	1× ročně

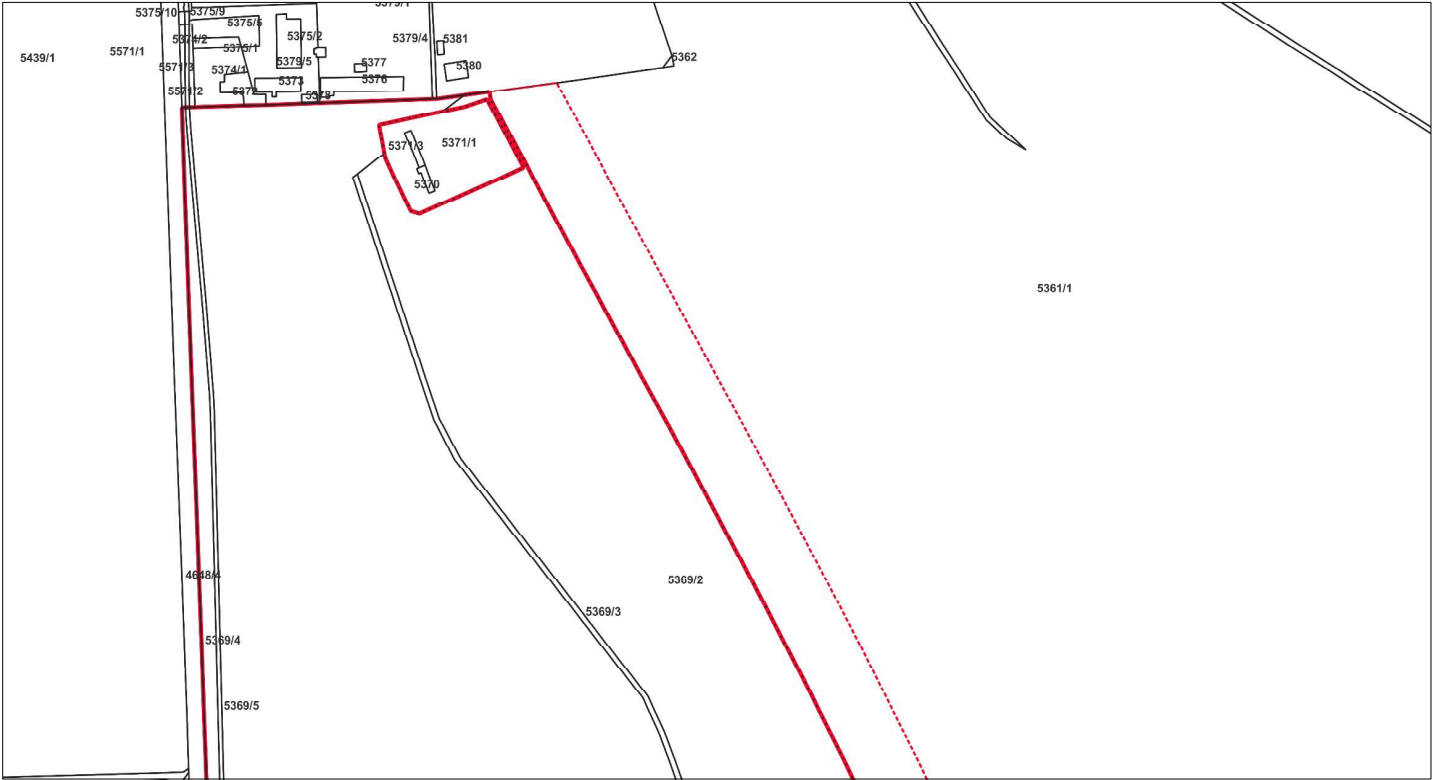
Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

Orientační mapa území PP Vojenské cvičiště Bzenec

Mapa parcelního vymezení PP Vojenské cvičiště Bzenec A (sever)

0 50 100 150 200 m

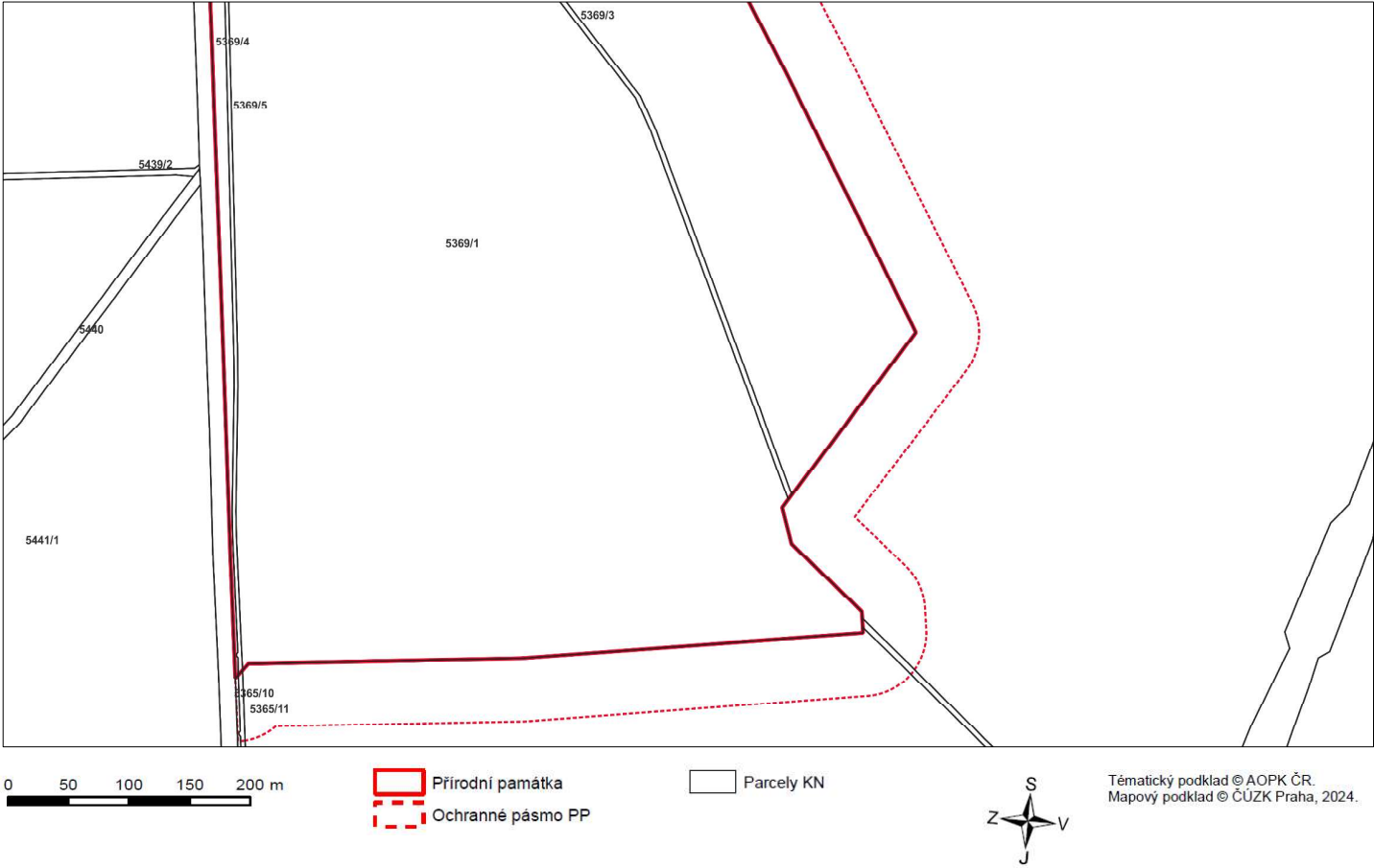
Přírodní památka
 Ochranné pásmo PP

Parcely KN

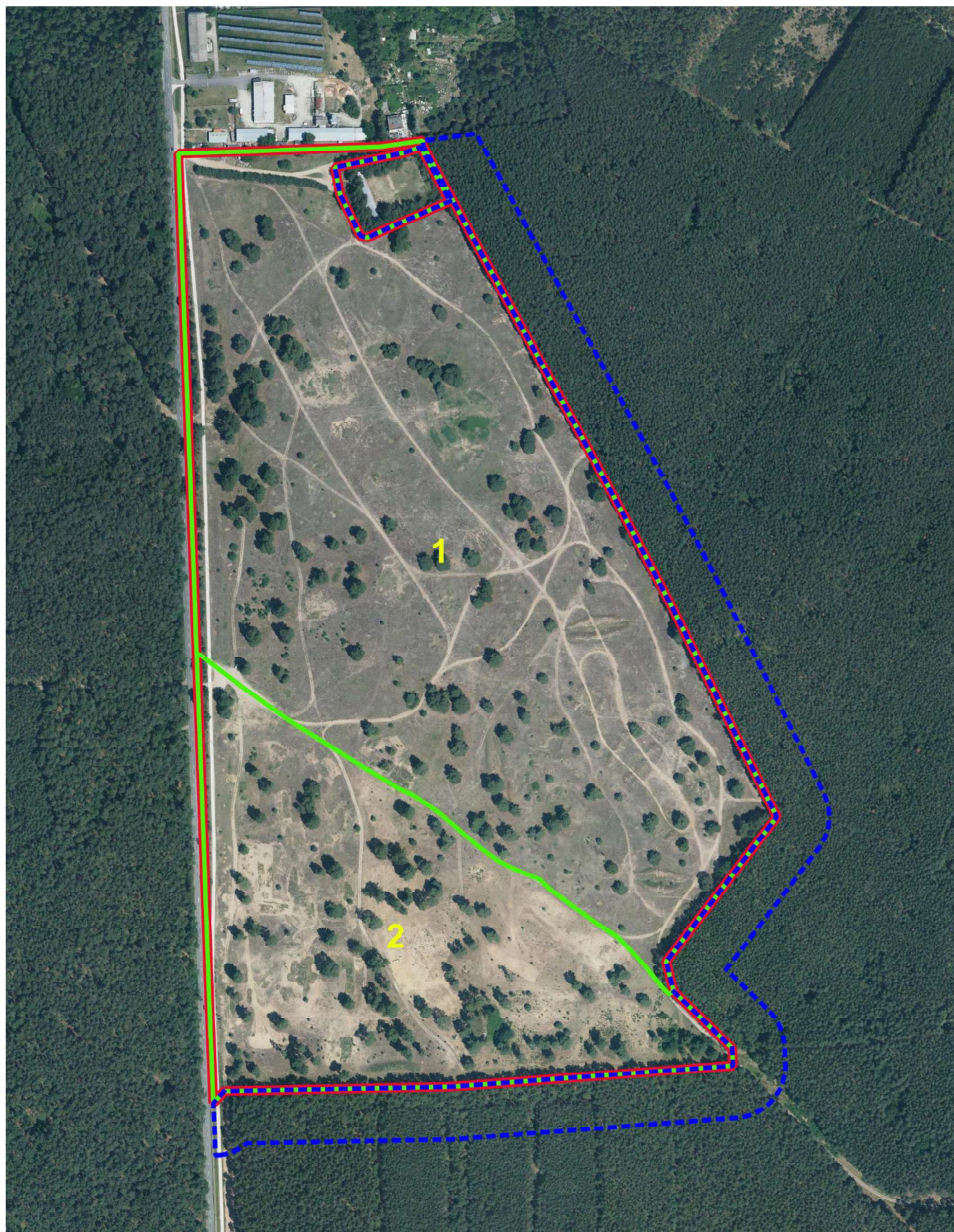

Tematický podklad © AOPK ČR.
Mapový podklad © ČÚZK Praha, 2024.

Mapa parcelního vymezení PP Vojenské cvičiště Bzenec B (jih)

Mapa dílčích ploch v PP Vojenské cvičiště Bzenec

0 50 100 150 200 m

— Dílčí plochy

— PP Vojenské cvičiště Bzenec

— Ochranné pásmo PP

Tematický podklad © AOPK ČR.
Mapový podklad ortofoto © ČÚZK, Praha 2022.